

Naslov:
Čolak, Nikola

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Nikola Čolak (Janjevo, 14.04.1914. - Padova, 23.08.1996.), povjesničar i publicist.
Gimnaziju je pohađao u Prizrenu i Travniku. Diplomirao je filozofiju 1938. na Filozofskom fakultetu u Gallarateu kraj Milana, a 1943. i talijanski i francuski jezik na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, gdje je i apsolvirao povijest i klasičnu filologiju. Presudom Vojnog suda u Zagrebu 1945. osuđen je pod optužbom pokušaja podizanja ustanka protiv komunističkih vlasti na tri godine prisilnog rada, te je iz kaznionice u Lepoglavi pušten 1947. godine. Zapošljava se kao nastavnik i upravitelj u osnovnim i srednjim školama u Zagrebu (1947-50.), Ivanić-Gradu (1950-51.), Glini (1951-52.) i Novom Marofu (1952-54.).

U Historijskom arhivu u Zadru radi 1954-60., odakle kao znanstveni suradnik prelazi u Institut za društvene nauke JAZU u Zadru (1960-65.) i Institut za historiju radničkog pokreta Hrvatske u Zagrebu (1965-66.). Iduće ljeto sudjeluje s Mihajlom Mihajlovim i skupinom intelektualaca u pokretanju časopisa Slobodni glas u Zadru, zbog čega iste godine biva otpušten iz Instituta, te odlazi u emigraciju u Padovu u kojoj ostaje do kraja života. U emigraciji neko vrijeme predaje povijest i filozofiju na privatnom liceju u Padovi i surađuje s ekonomskim fakultetima u Veroni i Italiji. Uključuje se i u rad hrvatske političke emigracije, posebno surađujući s krugom oko Branka Jelića i objavljujući publicističke tekstove u njegovom glasilu Hrvatska država. U Hrvatskom narodnom odboru predstavnik je Hrvata nastanjenih u Italiji.

U znanstvenom se radu Čolak tijekom boravka u Zadru bavio gospodarskom poviješću Dalmacije, posebice Zadra, u srednjem i novom vijeku, s naglaskom na agrarno-proizvodnim odnosima i zemljišnim posjedima u zadarskom distriktu, te ribarstvu, pomorstvu i proizvodnji soli u dalmatinskim obalno-otočnim komunama. Proučavao je i nacionalni i socijalni sastav žiteljstva zadarskog zaleđa, a niz istraživanja posvetio je proučavanju migracija i demografskih kretanja na dalmatinskim otocima i u makarskom primorju u razdoblju mletačko-turskih ratova, te crkvenoj povijesti otoka Hvara. Za vrijeme života u emigraciji Čolak se usmjerio na istraživanje arhivskih fondova u Padovi, Veneciji, Rimu, Anconi i dr. Gradivo koje je sakupio ima iznimnu vrijednost za proučavanje hrvatskog pomorstva kroz prošla stoljeća, te je zasigurno najvrjedniji Čolakov doprinos hrvatskoj historiografiji. Znanstvene radove o hrvatskom pomorstvu utemeljene na gradivu sakupljenom iz talijanskih arhiva objavljivao je u stručnim časopisima Studi veneziani i Archivio veneto. Najznačajnije djelo, zbirka hrvatskih pomorskih regista u dva sveska (Regesti marittimi Croati I-II), nezaobilazno je vrelo za sve istraživače hrvatskog pomorstva. U Padovi je osnovao Centro di studi storici Croati kao ustanovu za proučavanje hrvatske povijesti. U Padovi je objavio i nekoliko knjiga političkog značaja. Nikola Čolak preminuo je u Padovi 23. kolovoza 1996., te je pokopan na zagrebačkom groblju Mirogoj.

Mjesto:
Zadar

Padova

Trst

Rijeka

Dubrovnik

Novi Marof (NOVI MAROF)

Rim

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:
fizička osoba

Jezik:
Hrvatski

Pismo:
Latinica

Vrijeme djelovanja:
1914-1996 g.

Ustroj osobe:
Bavio se gospodarskom poviješću Dalmacije u srednjem i novom vijeku, posebno Zadra, demografskim kretanjima, migracijama, poviješću institucija, hrvatskim narodnim preporodom u Dalmaciji te crkvenom poviješću otoka Hvara.

Funkcije:
Povjesničar i publicist